

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΜΠΟΡΙΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΓΕΝΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ

- Προς τους κ.κ.
- 1) Κώστα Σημίτη
Υπουργό Εμπορίου
 - 2) Μιχάλη Χρυσοχοΐδη
Υφυπουργό Εμπορίου

Αθήνα, 16 Μαρτίου 1995

Αξιότιμε κ. Υπουργέ,

Εχω την τιμή να σας υποβάλω την έκθεση της έκτακτης επιτροπής για το "φάρμακο", που σύμφωνα με τις οδηγίες και κατευθύνσεις σας συγκροτήθηκε πριν οκτώ μήνες με απόφαση του τότε Υφυπουργού κ. Αλεξ. Μπαλά.

Το κείμενο αυτό προέκυψε ύστερα από εξαντλητικό και υποδειγματικό διάλογο, σε είκοσι επτά πολύωρες έως μαραθώνιες συνεδριάσεις της Επιτροπής. Προσωπικά οφείλω να υπογραμμίσω το υψηλό επίπεδο "κυρίων" που κυριάρχησε στις εργασίες της Επιτροπής και στηρίχθηκε στην αγαθή προαίρεση και καλοπιστία των μελών, παρά τις αυτονόητες αντιθέσεις. Ιδιαίτερη μνεία απαιτείται για τους υπηρεσιακούς παράγοντες - μέλη της Επιτροπής, που αγκάλιασαν το θέμα με υψηλό αίσθημα ευθύνης, αλλά και καλώς εννοούμενο πατριωτισμό. Πράγμα που αποδεικνύει πως στον κορμό της βαλλόμενης άλλοτε δίκαια, άλλοτε άδικα, ελληνικής δημόσιας διοίκησης υπάρχουν πολλοί που πολλά μπορούν να προσφέρουν, αρκεί να υπάρξουν τα ανάλογα ερεθίσματα και η πεποίθηση πως η δουλειά τους δεν θα πάει χαμένη.

Το ίδιο κείμενο δεν διεκδικεί την ιδιότητα έκθεσης "σοφών" ή "εμπειρογνημόνων", ούτε θεωρεί ότι αποκαλύπτει πρωτόγνωρα φαινόμενα. Απλώς, καταγράφει κοινές διαπιστώσεις και απογράφει την υπάρχουσα κατάσταση. Όπως είναι φυσικό, δεν καταλήγει σε κοινές προτάσεις, αφού τα συμφέροντα είναι διαφορετικά. Ωστόσο υπήρξε και υπάρχει ένας κοινός συμφωνημένος στόχος, που σας οδήγησε και στη σύσταση αυτής της επιτροπής, δηλ. η θεαματική μείωση της συνολικής δαπάνης για το φάρμακο που σημαίνει εκλογίκευση των δαπανών για το φάρμακο του δημόσιου, των ασφαλιστικών οργανισμών και των πολιτών, με παράλληλη διατήρηση στον κλάδο υγιών επιχειρήσεων και χορήγηση σε όλους τους ασθενείς της κατάλληλης φαρμακευτικής αγωγής.

Δεν είναι συμπτωματικό που σήμερα, σε όλες τις χώρες, υπάρχει έντονος προβληματισμός και λήψη μέτρων για τον περιορισμό της, φαρμακευτικής δαπάνης.

Στην έκθεση αυτή περιέχονται στοιχεία που λίγο-πολύ είναι γνωστά. Η δημοσιοποίησή τους δεν έχει στόχο τη σκανδαλοθηρία και ελπίζω ότι και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης δεν θα θελήσουν να προβούν σε τέτοια λάθος "αξιοποίηση". Τα στοιχεία αυτά δίνονται στη δημοσιότητα για να επισημανθούν κάποια φαινόμενα και τα αίτια τους, προκειμένου η Κυβέρνηση να αποφασίσει τα καταλληλότερα μέτρα.

Σήμερα, μετά την εμβάθυνση στο πρόβλημα, όσο μου επέτρεπε ο περιορισμένος χρόνος, είμαι σε θέση να βεβαιώσω ότι ο στόχος είναι εφικτός, με τη λήψη μέτρων, κοινοτικά επιτρεπτών που θα επιβάλουν μία μορφή "κοινωνικής αλληλεγγύης" σ' όλους ανεξαιρέτα τους κρίκους της αλυσίδας "παραγωγή - εισαγωγή - συνταγογράφηση - τιμολόγηση - διακίνηση - λιανική πώληση φαρμάκου". Η αξίωση της πολιτείας για την εκ μέρους των πολιτών εκπλήρωση του χρέους της κοινωνικής και εθνικής αλληλεγγύης θεμελιώνεται στο Σύνταγμα (άρθρ. 25, παρ.4).

Είναι φυσικό που οι προσωπικές μου προτάσεις δεν περιέχονται στο κείμενο αυτό. Θα υπήρχε κίνδυνος να θεωρηθεί ότι προιδεάζουμε ποιά μέτρα ενδέχεται να ληφθούν, όταν η Κυβέρνηση τώρα καλείται να αποφασίσει. Αλλως, θα διέτρεχα τον κίνδυνο, προσωπικά, να μη ληφθούν υπόψη οι απόψεις μου, που δεν θα μου ήταν ευχάριστο, αν στο μεταξύ είχαν δημοσιοποιηθεί.

Ωστόσο, σπεύδω στο "διαβιβαστικό" αυτό έγγραφο και επισημαίνω την ανάγκη σύστασης στο Υπουργείο Εμπορίου Διεύθυνσης Φαρμάκου, με αντικείμενο την καθημερινή παρακολούθηση και έρευνα της αγοράς του φαρμάκου στην Ελλάδα και διεθνώς, σε συνεργασία με τους Ασφαλιστικούς Οργανισμούς, τα νοσοκομεία, τις επιχειρήσεις του κλάδου, τον ΕΟΦ και φυσικά το Υπουργείο Υγείας.

Επίσης, είναι ακόμη μεγαλύτερη ανάγκη να ενημερωθεί το κοινό κατάλληλα ως προς το κόστος των διαθέσιμων μέσων θεραπείας και ως προς το δίχως θεραπευτικό όφελος κόστος της αλόγιστης χρήσης και υπερκατανάλωσης φαρμάκων.

Είναι θετικό το γεγονός ότι η Επιτροπή συμφώνησε σε κάποιες προτάσεις. Όπως και είναι φυσιολογικό, που άφησε ανοιχτά, λόγω μη σύμπτωσης απόψεων, πολύ σημαντικά θέματα, όπως ο τρόπος τιμολόγησης των φαρμάκων και η λειτουργία του συστήματος των τιμών αναφοράς. Η συνέχιση των εργασιών της Επιτροπής και ο διάλογος (ενδοκυβερνητικός και με τους φορείς) που δεν πρέπει να συρθεί χρονικά μπορεί να οδηγήσει σε συμφωνία και σε άλλα αποφασιστικής σημασίας σημεία και σε άμεση υλοποίηση των προτάσεων.

Σε κάθε περίπτωση, ας μου επιτραπεί να υπογραμμίσω τη άποψή μου ότι η λήψη οποιωνδήποτε μέτρων, εφόσον κινούνται στη σωστή κατεύθυνση, δεν πρέπει να αποθαρρύνεται από το ενδεχόμενο πολιτικό κόστος. Θα υπάρξουν τριβές, οπωσδήποτε. Είναι αυτονόητο ότι όλοι οι εμπλεκόμενοι έχουν κοινό συμφέρον, την κυκλοφορία περισσότερων και ακριβότερων φαρμάκων.

κ. Υπουργέ,

Στην προσπάθειά μου να ενημερωθώ όσο είναι εφικτό καλύτερα πάνω σ'ένα θέμα άγνωστο σε μένα ως τότε, συναντήθηκα με δεκάδες επιστημόνων που έχουν σχέση και γνώση με το αντικείμενο. Φρονώ ότι ούτε οι εμπειρότεροι στο θέμα κατέχουν μαγικές λύσεις. Γι'αυτό πιστεύω ότι η έκτακτη επιτροπή για το φάρμακο είναι σκόπιμο να θεσμοθετηθεί, διευρυνόμενη και με άλλους φορείς, ώστε σε μόνιμη βάση να επισημαίνει τα προβλήματα, να εισηγείται λύσεις, να πληροφορεί έγκαιρα και υπεύθυνα, σαν ένα διαρκές Forum διαμόρφωσης πολιτικής για το φάρμακο. Σε καμμία περίπτωση το έργο της Επιτροπής δεν πρέπει να θεωρηθεί ολοκληρωμένο, ούτε μπορεί να ολοκληρωθεί ποτέ χρονικά, γιατί η σε παγκόσμιο επίπεδο έντονη κινητικότητα, γύρω από το φάρμακο καθιστά αναγκαία την καθημερινή ενημέρωση της Κυβέρνησης, μέσα από την ανταλλαγή πληροφοριών ενός διαρκούς Forum των αρμοδίων κοινωνικών εταίρων. Σε αυτή τη θέση, υπερθεματίζουν όλα τα μέλη της Επιτροπής ανεξαίρετα.

Με τις σκέψεις αυτές, παραδίδω την έκθεση της Επιτροπής, ελπίζοντας στην καλύτερη αξιοποίησή της, σε όφελος της ελληνικής οικονομίας, των ασφαλιστικών οργανισμών και των πολιτών, αλλά και των ελληνικών παραγωγικών μονάδων που έχουν τη δυνατότητα ανταγωνιστικής διάκρισης.

Με τιμή

Σωκράτης Κοσμίδης